

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/201/2020
Identifikačné číslo spisu: 7608213594
Dátum vydania rozhodnutia: 29.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7608213594.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Š.X. B., bývajúceho v I. H. XXX, zastúpeného JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom v Košiciach, Mlynská 28, proti žalovanej KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o náhradu za stratu na zárobku, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 7 C 153/2008, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 12. novembra 2019 sp. zn. 5 Co 69/2019, 5 Co 70/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí druhým rozsudkom z 19. novembra 2018 č. k. 7 C 153/2008-347 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 19. novembra 2018 č. k. 7 C 153/2008-365 I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu strany na zárobku pri invalidite za obdobie od 2. decembra 2007 do 30. septembra 2018 v sume zaostalej úrazovej renty vo výške 8 510,88 eur s 10,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 763,30 eur od 31. decembra 2008 do zaplataenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 774,26 eur od 31. decembra 2009 do zaplataenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 796,73 eur od 31. decembra 2010 do zaplataenia, s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 648,77 eur od 31. decembra 2011 do zaplataenia, s 8,75 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 571,50 eur od 31. decembra 2012 do zaplataenia, s 5,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 588,- eur od 31. decembra 2013 do zaplataenia, s 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 601,33 eur od 31. decembra 2014 do zaplataenia, s 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 609,74 eur od 31. decembra 2015 do zaplataenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 068,71 eur od 31. decembra 2016 do zaplataenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 183,32 eur od 31. decembra 2017 do zaplataenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 905,22 eur od 30. septembra 2018 do zaplataenia, a to všetko do troch od právoplatnosti rozsudku; II. uložil žalovanej povinnosť platiť žalobcovi do budúca náhradu za stratu na

zárobku pri invalidite vo forme mesačnej renty v sume 123,11 eur počnúc od 1. októbra 2018 vždy do 15. dňa v mesiaci; III. v časti o zaplatenie sumy 3,58 eur s príslušenstvom konanie zastavil; IV. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol; V. priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 73,80 %; VI. priznal štátu právo na preddavkovo znalečné zaplatené trovy štátu a súdny poplatok z návrhu voči žalovanej v rozsahu 73,80 %. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 106 ods. 1, § 112, § 110 ods. 3, § 420 ods. 1, § 427 ods. 1, 2, § 447, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, 2, 3, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“), § 54 ods. 1, § 89 ods. 1, 2, § 90 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení uviedol, že podľa lekárskej správy a lekárskeho posudku z 10. mája 2018 vypracovaného posudkovou lekárkou Sociálnej poisťovne je miera poklesu pracovnej schopnosti žalobcu pre účely výpočtu úrazovej renty stanovená na 100 %, a to od 1. novembra 2008 s tým, že na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne sa žalobca stal invalidným od 2. decembra 2007, pričom týmto dátumom začala plynúť premlčacia lehota na podanie predmetných nárokov. Nakoľko žaloba bola podaná 2. októbra 2008, žalobca sa svojich nárokov domáhal v zákonnej premlčacej lehote. V tejto súvislosti súd prvej inštancie konkretizoval, že žalobca pri podaní pôvodnej žaloby pri výpočte náhrady straty na zárobku pri invalidite vychádzal z miery poklesu pracovnej schopnosti vo výške 100 %, následne tento výpočet 11. mája 2011 upravil tak, že vychádzal z poklesu pracovnej schopnosti len v miere 80 %, a pri ďalšej úprave z 29. februára 2016 vychádzal opakovane z miery poklesu pracovnej schopnosti vo výške 100 %. Preto bol súd prvej inštancie toho názoru, že žalobca sa nedomáhal žiadneho nového nároku, iba toho, čo od začiatku predstavovalo predmet konania, pričom nárok na náhradu za stratu na zárobku po skončení PN sa premlčuje ako celok, a preto v danom prípade nejde o premlčanie celého nároku. Súd prvej inštancie bol však toho názoru, že za obdobie od 11. mája 2011 do 20. septembra 2016 nie je možné mu priznať vyššiu sumu, akaj sa pôvodným nárokom pri zmene žaloby v roku 2011 domáhal, preto mu za toto obdobie priznal tú sumu, ktorá zodpovedá výpočtom, pri ktorých sa vychádzalo z miery poklesu pracovnej schopnosti vo výške 80 %. Konanie v časti o zaplatenie 3,58 eur zastavil z dôvodu, že v tejto časti zoberal žalobca návrh späť (zvyšný, pôvodne uplatnený nárok žalobcu na náhradu za stratu na zárobku počas PN). Zároveň priznal žalobcovi ním uplatnené úroky z omeškania z jednotlivých súm zo zaostalej úrazovej renty, pričom špecifikoval úrok z omeškania tak, že počiatok omeškania stanovuje vždy na posledný deň toho - ktorého kalendárneho roka, a to v celkovej sume úrazovej renty nevyplatenej za daný rok, s tým, že zohľadnil plnenia, ktoré boli doteraz uhradené zo strany žalovanej. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie oboch sporových strán rozsudkom z 12. novembra 2019 sp. zn. 5 Co 69/2019, 5 Co 70/2019 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v znení doplnacieho rozsudku (I.) vo výrokoch I. a II. podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil; (II.) vo výroku IV. podľa § 288 CSP zmenil tak, že uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi ešte 1 282,55 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 161,47 eur od 31. decembra 2011 do zaplatenia, s 8,75 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 264,78 eur od 31. decembra 2012 do zaplatenia, s 5,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 272,76 eur od 31. decembra 2013 do zaplatenia, s 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 279,11 eur od 31. decembra 2014 do zaplatenia, s 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 282,70 eur od 31. decembra 2015 do zaplatenia a s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 47,33 eur od 31. decembra 2016 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku; (III.) vo výroku V. podľa § 288 CSP zmenil tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania na súde prvej inštancie v plnom rozsahu; (IV.) vo výroku VI. podľa § 288 CSP zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu a súdny poplatok v plnom rozsahu; (V.) žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd s poukazom na výroky I. a II. rozhodnutia súdu prvej inštancie konštatoval týmto súdom v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, správne vyhodnotenie zisteného skutkového stavu a z neho vyvedeného správneho právneho záveru. Zároveň odvolací súd konštatoval v podstate dostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie po skutkovej i právnej stránke, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil a naň poukázal s tým, že na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odkázal na

príslušnú judikatúru a na rozhodnutia iných krajských súdov, právne názory ktorých si osvojil aj v prejednávanej veci. Bol toho názoru, že procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorým nebola žalovanej zachovaná dostatočná lehota na prípravu pojednávania, pričom išlo o zmenu žaloby a o rozsiahle výpočty žalobcu, ku ktorým sa bolo potrebné relevantne vyjadriť, keď nebolo vyhovené návrhu žalovanej na odročenie pojednávania, nedošlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, pretože špecifikácia škody bola identická so špecifikáciou v predošlých podaniach žalobcu. Ohľadne zamietnutia žaloby v prevyšujúcej časti, t. j. ohľadne straty na zárobku pri invalidite za obdobie od 1. decembra 2007 do 30. septembra 2018 v sume úrazovej renty 1.282,55 eur, považoval odvolací súd odvolanie žalobcu za opodstatnené v celom rozsahu. O nároku na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, 258 ods. 1, 2, § 259 a § 260 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s tým, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa sudy nižších inštancií odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Ako dovolateľka namietala, pokiaľ sudy nižších inštancií dospeli k záveru, že ňou uplatnená námietka premlčania je nedôvodná s poukazom na § 112 Občianskeho zákonníka, tak sudy sa v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu vôbec nevysporiadali s otázkou, či vôbec sú naplnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka, a to jednak uplatnenie práva v premlčacej dobe na súde a zároveň podmienka, že žalobca v začatom konaní riadne pokračuje. Bola preto toho názoru, že v danom prípade nárok, ktorý po čiastočnom späťvzati žaloby bol opätovne uplatnený zmenou žaloby, je premlčaný. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 M Obdo V 19/2007, 1 M Obdo V 21/2013, 3 Cdo 185/2009, ako aj na niekoľko rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Cdo 2614/2011, 25 Cdo 2166/2010 či 25 Cdo 1952/2012. Zároveň dovolateľka namietala, že pri právnom posúdení veci súdmi nižších inštancií došlo aj k odklonu od rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 145/2017, podľa ktorého by sa žalovaná mala dostať do omeškania s plnením škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradila v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. Keďže si dovolateľka svoju zákonnú povinnosť podľa tohto ustanovenia splnila, nemohla sa dostať do omeškania. Navrhla preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu plne stotožnil so závermi súdov nižších inštancií a konštatoval, že rozhodnutím odvolacieho súdu nedošlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a preto navrhol dovolanie odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Podľa názoru žalovanej je jej dovolanie prípustné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a zároveň § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v otázke nesprávneho právneho posúdenia plynutia premlčania vo vzťahu k žalobcom opätovne uplatnenému nároku ako aj vo vzťahu k určaniu omeškania žalovanej s plnením náhrady škody, pričom odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dôvodila poukazom na rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 M Obdo V 19/2007, 1 M Obdo V 21/2013, 3 Cdo 185/2009, 3 Cdo 145/2017, ako aj na niekoľko rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Cdo 2614/2011, 25 Cdo 2166/2010 či 25 Cdo 1952/2012.

11. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“.

12. V zmysle záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí publikovanom ako judikát R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletinu Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

13. Pod pojem ustálenej súdnej praxe a pod pojem dovolací súd v zmysle § 421 ods. 1 CSP teda nemožno zahrnúť rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Cdo 2614/2011, 25 Cdo 2166/2010 či 25 Cdo 1952/2012, na ktoré dovolateľka poukazuje vo svojom dovolaní. V dovolaniach, prípustnosť ktorých je vyvodzovaná z tohto ustanovenia, nemožno preto (úspešne) poukazovať na rozhodnutia uvedeného súdu. Pokiaľ je riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odlišné od riešenia danej otázky týmto súdom, nemôže ísť o „odklon“ relevantný v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (3 Cdo 204/2018).

14. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá

nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

15. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. a/ resp. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 216/2017, 4 Cdo 64/2018, 6 Cdo 113/2017, 7 Cdo 95/2017 a 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

16. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. a/ resp. b/ CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

17. Ešte pred posúdením samotného „právneho odklonu“ (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) a „vyriešenia právnej otázky“ (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) treba uviesť, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t.j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná. Pre úplnosť treba ešte uviesť, že uplatnenie dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a súčasne podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP sa vzájomne vylučuje, pretože ak v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu daná právna otázka ešte vyriešená nebola, nemožno hovoriť o ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu.

18. Z týchto dôvodov posudzoval dovolací súd opodstatnenosť dovolacej argumentácie žalovanej len vo vzájomnej interakcii „právnych“ otázok riešených odvolacím súdom a „právnych“ otázok riešených v rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré uviedla v dovolaní. Na podstatné závery týchto rozhodnutí poukazuje dovolací súd v nasledovných bodoch.

19. Podľa rozsudku najvyššieho súdu z 31. júla 2008 sp. zn. 1 M Obdo 19/2017 za zmenu žaloby je treba považovať aj procesný úkon, ktorým žalobca, hoci požaduje rovnaké plnenie, tak následne činí na základe iných skutočností než tých, ktoré uviedol v žalobe. Preto bolo povinnosťou súdu sa s touto zmenou žaloby vypořiadat' v zmysle ust. § 95 ods. 2 OSP. Ak by bol súd túto zmenu pripustil, následne by musel zaujať aj názor vo vzťahu ku vznesenej námietke premlčania, prihliadajúc na takto uplatnený nárok. Obdobne na tomto závere zotrval najvyšší súd aj v rozhodnutí sp. zn. 1 M Obdo V 21/2013.

20. Najvyšší súd v uznesení z 30. novembra 2009 sp. zn. 3 Cdo 185/2009 vyslovil názor, že zastavenie konania v dôsledku realizácie dispozičného práva žalobcom podľa § 96 ods. 1 OSP nemožno považovať za riadne pokračovanie v konaní. Pokiaľ došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby,

príhliada sa na vec, ako by ku konaniu vôbec nedošlo (obdobne napr. R 54/92).

21. Podľa názoru dovolacieho súdu sa odvolací súd riešením „dovolacej“ otázky nastolenej žalovanou (bod 10. tohto uznesenia) neodklonil od podstaty všeobecných právnych záverov dovolacieho súdu uvedených v rozhodnutiach, podstatná časť ktorých bola citovaná v predchádzajúcich bodoch tohto uznesenia.

22. Pokiaľ sa dovolateľka domnievala, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu a poukázala na v prechádzajúcich bodoch citované právne závery rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn. 1 M Obdo V 19/2007, 1 M Obdo V 21/2013 a 3 Cdo 185/2009, aby doložila odklon dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP v otázke posúdenia plynutia premĺčania vo vzťahu k žalobcom opätovne uplatnenému nároku, nie sú závery týchto rozhodnutí vo vzťahu k ňou nastolenému právnemu posúdeniu priliehavé pre odlišnosť nielen skutkových okolností, ale predovšetkým právnych otázok v nich riešených. Vo vec prejednávanej dovolacej veci bol totiž nárok žalobcu v časti náhrady straty na zárobku pri invalidite uplatnený už žalobou v rozsahu 100 %, pričom však nedošlo v priebehu súdneho konania v tejto časti k zastaveniu konania, ale k zmenám žaloby (na rozsah 80 % a následnej na rozsah 100 %), výsledkom čoho sa žalobca nedomáhal nového nároku, ale iba toho, čo od začiatku predstavovalo predmet konania. Nešlo tak o právoplatné zastavenie súdneho konania bez rozhodnutia vo veci samej na základe späťvzťatia žaloby v tejto časti a ani iné skutočnosti než uvedené v žalobe, a preto nemožno hovoriť o situácii, kedy sa na vec príhliada, ako by ku konaniu vôbec nedošlo (R 54/92) a možno uzavrieť, že bola splnená podmienka, že žalobca v začatom konaní riadne pokračuje (§ 112 Občianskeho zákonníka).

23. Ohľadne dovolateľkou namietaného odklonu od právnych záverov najvyššieho súdu vyslovených v rozsudku z 22. novembra 2018 sp. zn. 3 Cdo 145/2017, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že žalovaná by sa do omeškania dostala s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradila v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z., je potrebné zo strany dovolacieho súdu zdôrazniť, že predmetné rozhodnutie dovolacieho súdu bolo zrušené nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. októbra 2021, sp. zn. III. ÚS 309/2020 - 33 (ďalej len „nález“). V uvedenom náleze Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) okrem iného uviedol, že poisťovňa bola poškodeným priamo žalovaná, a preto sa na priznanie úroku z omeškania vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že na úrok z omeškania nemá nárok za obdobie troch mesiacov na šetrenie poisťovnej udalosti a 15 dní na výplatu, ak k výplате žiadanej náhrady skutočne došlo (bod 34. nálezu). Obdobné závery vyslovil ústavný súd aj v náleze zo 14. októbra 2021 sp. zn. III. ÚS 214/2020, na ktoré reflektoval najvyšší súd v uznesení z 27. apríla 2022 sp. zn. 1 Cdo 225/2021. Najvyšší súd pri opätovnom prejednaní dovolania po zrušení rozsudku z 22. novembra 2018 sp. zn. 3 Cdo 145/2017 v intenciách právnych záverov ústavného súdu vyslovených v zrušujúcom náleze dospel v uznesení z 25. apríla 2022 sp. zn. 2 Cdo 306/2021 k záveru o nesprávosti takého právneho názoru, podľa ktorého by žalobcovi patrilo príslušenstvo z priznanej pohľadávky až od momentu, ako bol žalovanej poisťovni doručený právoplatný rozsudok súdu o výške náhrady škody, pričom do omeškania by sa žalovaná mohla dostať až v prípade nesplnenia si povinnosti uloženej jej takým právoplatným rozhodnutím. Pokiaľ boli žalobcovi vo vec prejednávanej veci rozhodnutím dovolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie priznané okrem pohľadávky aj úroky z omeškania, možno uzavrieť, že odvolací súd sa neodklonil od záverov vyjadrených najvyšším súdom, resp. ústavným súdom a dovolací súd ani nezistil žiadny dôležitý dôvod, pre ktorý by sa mal odchýliť od takto publikovaných záverov.

24. Obsah spisu preto neopodstatňuje záver, že výsledok riešenia právnych otázok odvolacím súdom sa dostal do kolízie s právnymi závermi zodpovedajúcimi ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, resp. ústavného súdu. Preto možno uzavrieť, že nedošlo k odklonu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a žalovaná v tejto časti dovolania nedôvodne tvrdí, že jej dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

25. Predpoklad prípustnosti v tejto časti dovolania žalovanej spočíval v tom, že odvolací súd pri riešení právnej otázky zvolil „odklon“ od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čiže bola vymedzená iba vo vzťahu už existujúcej judikatúre dovolacieho súdu, resp. k nesprávnemu riešeniu právnej otázky odvolacím súdom. Tento predpoklad však v žiadnom prípade neobstál a z týchto dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že žalovaná v tejto časti dovolania nedôvodne tvrdí, že jej dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

26. Z obsahu dovolania žalovanej odôvodneného podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je zrejmé, že žalovaná nekonkretizovala, akú právnu otázku je potrebné vyriešiť, ani nevysvetlila potrebu, aby dovolací súd takúto otázku vyriešil. Dôvodom pre odmietnutie dovolania v tejto časti je skutočnosť, že dovolateľkou uplatnený dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolaiteľka totiž označila za dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Podľa názoru dovolacieho súdu podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP neboli splnené, keď žalovaná v dovolaní neuviedla konkrétnu právnu otázku a neuviedla, prečo zaujal odvolací súd nesprávny právny názor na jej riešenie. Z tohto dôvodu dovolací dôvod nebol žalovanou vymedzený spôsobom uvedeným § 431 až 435 CSP. Absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania.

27. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

28. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a zásadou úspechu žalobcu v dovolacom konaní, ktorému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.